

Падчас Ганненскага кірмаша склалася добрая традыцыя праводзіць конкурсы: караваяў, “стылізаванага касцюма”, афармлення балкона ў стылі 18 ст., работ дэкаратыўна-пракладнага мастацтва, фотаздымкаў і відэасюжэтаў на тэму “Ганненскі кірмаш”. У 2014 годзе ўпершыню прайшлі конкурсы аматараў рыбнай лоўлі і прыгатавання юшкі.

Па водгуках мінулагодніх свят пэўны інтарэс у людзей выклікаюць падворкі сельвасетаў і сельскагаспадарчых арганізацый, якія размяшчаюцца на цэнтральнай плошчы пасёлка. Гаспадары шчыра запрашаюць ўсіх жадаючых зайсці да іх на падворак, дэманструюць традыцыйныя прадметы хатняга абіходу, забаўляюць народнымі гульнямі, песнямі і танцамі.

У рамках кірмаша штогод арганізоўваюцца навукова-практычныя канферэнцыі. Абмеркаваць актуальныя для нашага раёна пытанні за «круглым сталом» збіраюцца краязнаўцы і даследчыкі, навукоўцы і выкладчыкі з Мінска, Гродна, Брэста і Ваўкавыска.

Вывад. Правядзенне Ганненскага кірмаша адыгрывае вялікую ролю ў фарміраванні іміджу раёна і развіцці турызму. Свята нібы запрашае гасцей з усяго свету наведать Зэльвеншчыну, пазнаёміцца з яе жыхарамі.

ЛІТАРАТУРА:

1. Бебех, Дз. Кірмаш без коней – не кірмаш / Дз. Бебех// Праца. – 2012. – 19 вер.
2. Попка, Л. Город мастеров/ Л. Попка // Праца. – 2012. – 24 вер.
3. Швед, В. Ганненскі кірмаш у Зэльве / В. Швед // Памяць. Зэльвенскі раён. – Мінск., 2003. – С. 69–73.
4. Шумович, А. Впервые в Зельве команды условных Востока и Запада боролись за победу в каратэ/ А. Шумов// Праца. – 2015. – 16 вер.

ПРЫКАЗКІ І ПРЫМАЎКІ Ў ТРЫЛОГІІ ЯКУБА КОЛАСА “НА РОСТАНЯХ”, ІХ КЛАСІФІКАЦЫЯ

УА «Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт»
Сільвановіч А.Г., студэнт 1 курса лячэбнага факультэта
Кафедра рускай і беларускай моў
Навуковы кіраўнік – старшы выкладчык Варанец В.І.

Трылогію Якуба Коласа “На Ростанях” можна назваць энцыклапедыяй жыцця беларусаў. І гэта невыпадкова, бо пісьменнік з’яўляецца выдатным знаўцам жыцця сялянства, іх дум і імкненняў. У трылогіі мы назіраем глыбокую народнасць мовы, насычанасць фразеалагізмамі, прыказкамі і прымаўкамі, трапнымі народнымі выслоўямі, крылатымі словамі і афарызмамі.

Прыказкі і прымаўкі ў трылогіі складаюць вялікую групу, іх налічваецца каля 300. Зарыфмаваныя прыказкі робяць мову персанажаў больш афарыстычнай, дапамагаюць аўтару сцісла і вобразна выказваць сваю думку. Сярод іх сустракаюцца і агульнавядомыя, і малавядомыя. Напрыклад: “Чакай,

цётка, Пятра – будеш сыр есці” [11, с.336], “Яйцо курыцы не вучыць” [11, с.317], “Ганялі ганчакі зайца, ды не злавілі” [11, с.462], “Найперад выведзеш куранят, а палічым іх увосень” [11, с.490], “Што бог даў, тое ў торбу” [11, с.524], “Рэчкі не пераплыў, а панчохі ўжо сушыць” [11, с.673], “Вышэй пуца не падскочыш” [11, с.409], “Хто палку ўзяў, той і капрал” [11, с.457], “Што не ўдалося цяпер, тое ўдасца ў чацвер” [11, с.503], “Цацанкі-абяцанкі, а дурному радасць” [11, с.413] і іншыя.

Трылогія “На ростанях”, асабліва яе другая і трэцяя часткі, вельмі насычана прыказкамі і прымаўкамі, “гэтымі залатымі россыпамі народнай мудрасці з іх павучальнай маральна-практычнай філасофіяй. Сабраныя ў адно месца, яны складаюць цэлы летапіс народнага жыцця і светапогляду” [2, с.9].

У народнай мове тэрміны “прыказка” і “прымаўка” не маюць пэўнага акрэсленага значэння ў тым сэнсе, што паміж прыказкамі і прымаўкамі выразнай мяжы не праводзіцца. Ды ў гэтым ніколі патрэбы не бывае; народ ужывае прыказкі на кожным кроку, але аб прыказках гаворыць рэдка і не займаецца яе азначэннем як віду творчасці.

“Прыказка – выказ пэўнае думкі, яна мае сэнс не толькі як устаноўка ў мове, але і ўзятая сама па сабе; прымаўка, наадварот, узятая сама па сабе, не выражае ніякай думкі” [1, с.113]. Увогуле, прыказкі і прымаўкі размяжоўваць няма неабходнасці, бо яны вельмі падобныя. Прыказкі самастойна не бытуюць. Яны ўжываюцца толькі ў мове, вуснай ці пісьмовай і абавязкова выклікаюцца нейкай канкрэтнай жыццёвай з’явай, толькі рэагуюць на гэту з’яву па-рознаму: прыказка выводзіць правіла, якое пашыраецца на ўсе аналагічныя з’явы, прымаўка абмяжоўваецца толькі гэтай канкрэтнаю з’яваю.

Такая думка мела месца на момант стварэння твора. Аднак, згодна сучаснай літаратуразнаўчай тэрміналогіі паміж прыказкай і прымаўкай ёсць адметная розніца. Такім чынам, “прыказка – фальклорны жанр, сціслае рытмічна арганізаванае ўстойлівае вобразнае народнае выслоўе, афарызм, граматычна і лагічна завершанае, з павучальным сэнсам. Валодае здольнасцю да шматзначнага ўжывання па прынцыпе аналогіі” [2, с.264].

ЛІТАРАТУРА:

1. Берднік, С.К. Моўнае багацце трылогіі Я.Коласа “На ростанях” / С.К. Берднік // Нар. асвета.– 1984. – № 2. – С.52–59.
2. Крапіва, К. Беларускія прыказкі / К. Крапіва // Нар. асвета.– 1992. – № 6. – С. 112–145.
3. Колас, Я. На ростанях / Я. Колас. – Мінск: Нар. асвета. – 1972. – 696 с.